

Arama Toplantılarının cankurtaran insanı ve kopyalanamayacak işlerin buluşçusu olduğu kadar bilgisine saygı duyulması gereken Alphan Manas:

Barter, 2009'un trendi



Öngürüsü yüksek, bilgi paylaşımını seven, kreatif, geleceği tohumlayan her şeyden önemlisi kompleksiz ve büyük işleri bugünden kumak adına imza atabilecek kadar futuristik. Teknoloji Holding'in Türkiye kazanımlarını göz önüne getirdiğimde aklımda kocaman bir isim yereder, o günlerden: Alphan Manas. Bugün Brightwell Holding Yönetim Kurulu Başkanı olan ve geleceği hayal edip yatırım yapan, ilklere imza atarak

Türk iş dünyasının alışık olmadığı bir işadama profili çizen Alphan Manas, Türk Bilişim Sektörü'ndeki buluşları kadar geçtiğimiz 25 yıla Deniz Taksi, İddia, OGS gibi pek çok alanda da hayal gücümüzü geleceğe taşıdı. Manas, hayal gücü kadar futuristik öngörüsünü kreatif yönüyle beraber Brightwell Holding'i hayata geçirerek çocuklarına bir miras bırakacak bir girişimden ziyade, "gelecek tohumları"nı tasarlamaya başladı.

İş hayatım hayal kurma üzerine oldu

Nasıl bir ofiste çalıştığı değil, o ofisin içinde neler yaptığı onun için daha önemli. Ofisin tarzı kadar her zaman güler yüzle misafirlerini karşılayan Manas'ın nasıl bir patron olduğu merakı da uyanıyor insanda. Manas, "Ben yanından geçerken ayağa kalkılıp önünde düğme bağlayan bir patron olmak yerine, yangında ilk kurtarılacak bir patron olmayı tercih ederim. Enerji veren bir insanım, enerjimin çalışanlarımın moralini yüksek tuttuğunu biliyorum. Aslında patrona saygı iki türdür. Birincisi konumuna duyulan saygı... Çalışanlarımın bilgime saygı duymasını isterim. Bunu da başardığımı düşünüyorum, çünkü bizden ayrıldıktan sonra tekrar bizimle çalışmak isteyen pek çok arkadaşımız var. Ben çalışanlarıma bilgi bombardımanı ile mesleki hayatlarında çok uzun sürede kazanabilecekleri tecrübeyi çok daha kısa sürede kazandırdım. Çünkü bir şirkette kalmanız için o şirketin size birşeyler katması gerekiyor, mutsuzluk ve gerginlik getirmemesi lazım" diyor. 40 kişinin çalıştığı ofiste herkesle yakın olsa da Manas, 10 elemanı ile oldukça yakın çalışma temposu içinde.

Bizler de tanıyana kadar bir holding başkanı ile bir araya geldiğinde davranılacak kompleksler içinde rol davranış modeli belirlemeye çalıştık. Farklı bir sohbetin kapısını bizlere aralarken, yaşadığı rahatsızlığı dahi bizlere hissettirmeyecek kadar olgun, nazık ve zevkli bir söyleşiyi tüm içtenliğiyle paylaştı.

Eğitimin öneminin altını kırmızı hatlar kadar keskin ifade eden Alphan Manas, 2009'un birleşmelerle ve daha fazla başarı hikayesi olan işadamlarımızın hayal kuma girişimlerini arama toplantılarında daha fazla yer alarak, aktarmak istediğini söyledi. Türk iş dünyasının da bu yıl Barter yılı olduğunu ve artık fazla zorlamadan kendi üretimleriyle kredilendirecekleri girişim ve yatırımlarını genişletme yolunda olması gerektiği inancını zevkle dinledik:

Ekonomix

Firmaların kriz ortamından çıkmaları için Barter'ı kullanmaları gerektiği yönünde açıklamada bulunduğunuz bir röportajınızı okudum.

Alphan Manas

Futuristler zirvesinde, 2009 ile ilgili ekonomik yönden nelerin olacağı, bu krizin sebepleri gibi sorular yönelttiler. Krizin oluşma nedenini anlattım. Gelecek seneki imkanları anlattım. Barter bence bu anlamda çok önemli bir araç. Fakat teknolojik anlamda şuna bakmamız lazım. Barter henüz teknolojiyi yüzde yüz kullanan bir sektör değil. Yani her şeyi elektronik hale tam geçmemiş. Örneğin ben kendi açımdan baktığımda gelecek senenin ürünü Barter Kart olarak görüyorum.

Ekonomix

Barter Kart'ı perakendede kullanmak anlamında mı?



Alphan Manas

Barter Kart'ın kullanılabileceği, Barter Kart kabul edilen yerler olabilir. Yani arada yine bir kurum bu alım satımı bir şekilde belli bir fiyat noktasında dengeleyebilir. Ben mesela böyle bir şeyi hayal ettim kendim. Barter Kart'la tüketimi de artıralım. Yani benim yumurtam var. Sizin suyunuz var, ortada böyle bir şey var, herkesin bir barter limiti var, bu limit üzerinden her birimizin nasıl kredi limitimiz var ise şirket kredi kartında herkesinde bir barter limiti var. Bu barter limiti üzerinde aylık bir süre ile belli bir mal ve hizmeti alabilirsiniz. O mal ve hizmete karşılık belli bir mal ve hizmeti ortaya koyabilirsiniz. Koyamadığınız mal ve hizmet karşılığında o mal ve hizmet o an satılmamış ise bunun karşılığını finansal bir araç olan para ile desteklemeniz gerekir. Bunları söylerken şunu



Yeni tanıştığım biriyle ortaklık yapıp yapılamayacağını ayrıca duruşundan, konuşmalarından, tavırlardan çok rahat anlayabiliyorum.

ifade ediyorum: Bende birikim var. Ben 1990 yılların sonundan itibaren Türkiye'deki kredi kartı kullanımının ve alışkanlığının değişeceğini ve daha doğal kabul ettiğimiz üretimimizle alışverişte hayata geçireceğimiz bir plastik karta dönüşeceğini düşünüyor ve tasarlamaya çalışıyorum.

Ekonomix

Barter Kart'ın önümüzdeki 2009 süresi içerisinde kullanım sıklığını daha da artıracak diyebilir miyiz.

Alphan Manas

Olabileceğini ve canlanabileceğini düşünüyorum. Ama burada dikkat edilmesi gereken nokta şu. Barter firmalarının önündeki en önemli engel konunun çok yaygın olarak kullanıcılar tarafından henüz algılanmamış olması. Ama her sektörün bir tetikleme noktası vardır. Bu bir yıl olabilir, hükümetin getirdiği zorunluluk olabilir, birkaç yıl olabilir. Buna ben erken öten horoz diyorum. OGS'yi biz 1993 yılında Fatih Sultan Mehmet Köprüsü 17 numaralı gışesinde 170 km hızla geçerek yaptığımız deneme sonucunda bu ülkede çok rahatlıkla kullanılabileceğini hesap ettik. Ama projenin kullanma yılı 1999. Şimdi yani bazı şeylerde süreci erken test etmek o süreci erken yüklemek aslında baktığınız zaman uygun olmuyor. Yani her şeyin bir gerçekleşme zamanı var.

Ve ne yazık ki, bu tanım hem dünyada kendi içerisinde bir gerçekliğe sahip, hem de o dünyayla beraber Türkiye içinde bir gerçekliğe sahip. Bazı ürünler, çözümler, projeler var. Dünyadan daha önce Türkiye'de gerçekleşebiliyor. Bunun oranı çok daha düşük ama bazılarının dünyada

Başarı büyük sıkıntılar

1997'de ilk ortaklığımı Mehmet Emin Karamahmet, Zeynel Abidin Erdem ve Murat Vargı ile yapmıştım. Aradan geçen 10 yıldan sonra deneyim kazandım diyebilirim. İşadamlarını tanımak için dört-beş önemli konuda belli sorularım var. Çoğu zaman safça sorular bunlar. Bu soruların yanıtları karşısında ilk etapta vizyonlarını anlayabiliyorum.

ile gelmişse kıymetli

Aslında parayı tesadüflerin sonucu kazanmadıysanız sorun yok demektir. Eğer başarı, büyük sıkıntıların sonunda gelmişse onun verdiği sarhoşluk tekrar işe dönüştürme sıkıntısı oluşturabilir. "yeter bunu da yaptık ya, yelkenli alacağım, dünyaya açacağım" dersiniz, o zaman sorun başlar. Bir anda kademe atlamak Türklüğün özünde var.

Eskiye göre şimdi alınan riskler daha fazla oluyor

Çok ilginç projeler geliştirdik. Türkiye'de birçok ilki biz yaptık. Şimdi o zamanki durum bu zamanki durumdan çok farklı. O zaman bir ilki yaparken aldığımız riskler daha azdı. Çünkü ortaya koymuş olduğunuz semaye ve entelektüel semaye daha düşüktü ve geri dönüşünüz daha rahat olabiliyordu. Benim buradaki belki başan da divebi-

gerçekleştirildikten ancak bir kaç yıl sonra Türkiye'de gerçekleşebiliyor. Şimdi örneğin Türk Barter bu alanda öncü kuruluş. Barter'in dünyadaki öne çıkmasında önemli rol üstlenmiş. Ama belki de Türk Barter'in çıkış yılı bu yıl olabilir. Çünkü ne oldu? Belki süresi geldi. Belki de finansal anlamda piyasadaki darlık ya da finansal değişim açlığı paranın el değişmesinde yaşanacak zorluk ki bence en önemli konulardan birisi; ben bu barter olayını çok uzun zamandır söylüyorum. Dönem elindekini ver, ihtiyacını hemen satın al. Yani barter için internet ve iyi bir network şart. Bu networkün iyi kullanımı şart.

Ekonomix

Teknoloji Holding'le tanıdık sizleri; Başarı tesadüfte değil dediniz. Teknoloji Holding ve sonrası Brightwell nasıl ortaya çıktı?

Alphan Manas

Tabi şimdi Teknoloji Holding'teki durum daha farklı. Teknoloji Holding'te iki ortaklık. Ve bu iki ortağın çok iyi bir görev dağılımı vardı. Eski ortağım şirketin yönetimi ve finans bölümleriyle ilgileniyordu. Ben de iş geliştirme ve pazar geliştirme yapıyordum. O yüzden çalışma alanım çok daha rahattı. O yüzden proje geliştirme proje oluşturma çok rahat oluyordu. Orada deneme yanılma olgusu daha rahattı. Çok ilginç projeler geliştirdik.

Ekonomix

Asimetrik bir ekonominin içerisinde ne bekliyorsunuz?

Alphan Manas

2009 aslında inişleri ve çıkışları çok fark edilebilir olacak. Amerikan Merkez Bankası faizi 0.05'e indirdi. Euro yükseldi. Gelecek günlerde Avrupa Merkez Bankaları faiz indirimi yoluna gidecek,

liniz veya biraz kendini geliştirmekle etkili olduğunu düşünüyorum, o yıllarla bu yıllar arasında çok büyük fark var. O yıllarda yaptıklarınızı bu yıllarda yapma şansına sahip değilsiniz. Yani şimdi inter-



Amerika'da enflasyon vs bu durum bu sıkıntılar uzun bir süre devam edecek. Hiç bir kriz sonsuz değildir. Bunun bir sonu vardır. Bu gerçeği göz ardı etmeyelim. Arz ve talep dengesi bozulmuştur ve ne yazık ki talep lehine bozuldu. Yani daha az talep daha çok arz vardır. Bu fiyatlar üzerine çok önemli bir yansıma oluşturmaktadır. Üretici sayısı anlamında da çok önemli sorun oluşturmaktadır. Yani artık üretici sayıları bizler için ülkeler için kaldırılmaz boyutlara ulaşacaktır.

Ekonomix

Türkiye bu konuda şanslı mı?

Alphan Manas

Ben bu konuda Türkiye'yi şanslı gömüyorum. Aslında Türkiye'nin var olan şans şu: üretici dinamiği açısından avrupada çok fazla üretim tesisinin kapanacağı kesin. Otomotiv üretici sayısı düşecek. Avrupada otomotiv üretimi yapan tesis sayısı azalacak. Türkiye'nin otomotiv konusunda biriktirdiği çok iyi bir know howe var. Ben bunu kolay kolay kaybedebileceğini düşünmüyorum. Ama buradaki firmaların da birleşerek ayakta kalmalarını tavsiye ediyorum. Her zaman söylediğimiz birşey. O anlamda baktığımızda yapı bu. Birleşin, güçlenin.

Ekonomix

O zaman önümüzdeki günlerde çok önemli bir işbirliği olacağını umuyoruz.

net gibi bir şey oluştuktan sonra eskiden enfomasyona sahip olmak çok zordur ona sahip olunduğu zaman o akan enfomasyonu bilgiye çevirmek özümsemek çok kolaydı. Yani enfomasyon eşittir bilgiydi, şimdi öyle birşey yok. O enfomasyona ulaşacak o kadar çok firma o kadar çok kişi var ki. İnsanlar internete çok hızlı ulaşıyorlar.

Alphan Manas

İnşallah olur. Ben Türk Barter'in da başansını katlatarak büyüteceğini düşünüyorum. Dediğim gibi teknolojiyi daha fazla kullanarak, daha iyi bir network oluşturarak, şu andaki network'ün ötesine geçebilecek şekilde ve teknolojiyi gerçekten çok iyi kullanarak ki ben eğer bu konuda diğer şirketler gibi arama toplantısı yapıyorsa bunun içinde yer almak isterim. Çünkü dediğim gibi yaklaşık 25 yıllık bir teknoloji tecrübem var. Ve bu teknoloji tecrübesinde sektör bağımsızdır.

Ekonomix

KOBİ'lerin şuandaki pozisyonunu canlandırmak adına ya da can simidi olma yolunda Barter'i nasıl ifade ediyorsunuz?

Alphan Manas

İMKB'ye baktığımızda aslında oradaki şirketlerin çoğu ciro ve büyüklük anlamında KOBİ seviyesindedir. Hükümetin çok güzel bir çalışması vardı. Gelişen işlemler piyasasında halk dileyi KOBİ borsası. Bu gün bir KOBİ'ye kolay kolay insan ortak olmak istemiyor. Ama eğer hisse senedi alınıp satılabilecek halde olursa ve KOBİ'nin halka açılması İMKB'deki halka arz gibi pahalı olmadığı takdirde ben KOBİ borsasının can simidi olabileceğini düşünüyorum. KOBİ'lerin kurtuluşu Türkiye'de bence kurulan borsasıdır. KOBİ borsasının oluşması KOBİ'lerde bir güçlenme sağlayacağı için aslında Barter'in bu yapı içerisinde kendine bir yol bularak, sermaye piyasaları ile birlikte yatırım, üretim ve pazarlama faaliyetlerine büyük bir katma değer sağlayacağına inancım çok yüksek; beklentim ve yarımlar adına hayalim tohumlanmak üzere bu.